

HÖGSKOLAN
DALARNA

Miljömål för Högskolan Dalarna 2013 – 2015

Beslut: Rektor 2013-03-11

Reviderad: 2014-02-25

Dnr: DUC 2013/494/10

Relaterade dokument: Miljöpolicy

Ansvarig för uppdatering: Miljörådet

Bakgrund

Miljömålen är satta utifrån resultatet av den *miljöutredning* som genomfördes under 2010. I utredningen identifierades tre områden med de mest betydande miljöaspekterna:

1. Utsläpp av koldioxid till luften
2. Utbildning
3. Forskning

Som en viktig del av miljöarbetet ska Högskolan ha miljömål som:

- Är mätbara, tidsatta och möjliga att följa upp
- Har en klart uttalad ansvarig för varje mål
- Är realistiska och har tilldelats resurser som gör det möjligt att uppfylla målen
- Bidrar till att lokala, regionala och nationella miljömål uppfylls

Vid bedömning om miljömålen har uppnåtts ska hänsyn tas till större förändring i antalet studenter och medarbetare.

Övergripande mål

1. Utsläpp av koldioxid till luften

- Utsläppen av koldioxid från högskolans verksamhet ska minska med 5 % årligen. Detta för att nå en minskning till år 2020 som är i samklang med det nationella målet för begränsad klimatpåverkan.

2. Utbildning

- Alla programstudenter ska under relevanta moment i sin utbildning möta frågor om ett hållbart globalt samhälle, såväl ekonomiskt och socialt som ekologiskt. Frågorna bör också få en lokal förankring och ge studenterna tillfälle att, på vetenskapligt hållbara grunder, reflektera över dessa och kopplingarna till sitt kommande yrkesliv.
- Mål rörande hållbar global utveckling och dess lokala konsekvenser ska finnas med i alla utbildningsprogram.

3. Forskning

- Högskolan ska stimulera till forskning som bidrar till en hållbar samhällsutveckling.
- Alla forskningsaktiva, inklusive doktorander, ska ges möjlighet att reflektera över sina projekts betydelse i relation till hållbar global utveckling.

Miljömål 1. Utsläpp av koldioxid till luften

För att minska klimatpåverkan från högskolans verksamhet ska de totala utsläppen av koldioxid minska. Detta sker i huvudsak genom energi-effektiviserande åtgärder samt genom klimat- och miljöanpassat resande i tjänsten.

Övergripande mål

Utsläppen av koldioxid från högskolans verksamhet ska minska med 5 % årligen. Detta för att nå en minskning till år 2020 som är i samklang med det nationella målet för begränsad klimatpåverkan.

Mål för miljöarbetet 2013-2015

- Minska energianvändningen med 6 % årligen med avseende på el och 3 % årligen med avseende på värme.
Ansvarig: Fastighetschef och miljösamordnaren
- Minska utsläppen av koldioxid från resande i tjänsten med 5 % årligen.
Ansvarig: Fastighetschef
- Minska flygresandet genom att välja alternativa transportmedel.
Ansvarig: Fastighetschef
- Undvika flygresor under 500 km.
Ansvarig: Fastighetschef
- Öka andelen resor i tjänsten med buss mellan Borlänge och Falun med 5 % årligen.
Ansvarig: Fastighetschef och upphandlingsansvarig
- Öka andelen hyrbilar som är miljöbilar.
Ansvarig: Fastighetschef och upphandlingsansvarig
- Stimulera ett miljöanpassat resande mellan bostad och arbete.
Ansvarig: Miljösamordnare

För att nå målen om minskade utsläpp som uppstår vid resor måste samtliga medarbetare och chefer medverka i en positiv anda.

Handlingsplaner med detaljerade aktiviteter

Aktiviteter för att minska elanvändningen

- Elbesparing med hjälp av externa konsulter som går igenom nuvarande elanvändning samt föreslår åtgärder som garanterar en viss besparing. En byggnad skall utredas årligen under 2013 till 2015.
- Reducera elförbrukningen från datorerna genom att begränsa tiden de är på eller standby. Ett projekt ska drivas tillsammans med IT.

- Enkla åtgärder som alla medarbetare och studenter kan bidra med:
 - Stänga av datorer och bildskärmar efter arbetsdagens slut.
 - Släcka belysning när ett rum lämnas tomt.
 - Köpa datorer och mobiler som förbrukar lite el.

Aktiviteter för att minska utsläpp från resande

- Uppmuntra till att öka andelen möten över nätet.
 - Åtgärd: Säkerställ att Högskolan har modern och lättanvänd teknik i grupprum.
 - Säkerställ att det finns några grupprum med utrustning för kombinerad undervisning via Connect och för studenter på campus.
- En ny resepolicy framtagen till 2014 som beaktar resandets miljökonsekvenser.
- Minst en av leasingbilarna ska vara en elbil 2014.
- Hyrbilar, det vill säga bilar som medarbetare hyr vid tjänsteresor, ska vara miljöklassade. Minst 80 % av antalet hyrda bilar 2013, minst 90 % 2014 och minst 95 % år 2015.
- Underlätta för medarbetare att åka buss mellan Borlänge och Falun vid tjänsteresor. Högskolans medarbetare och studenter genomför varje dag många resor mellan Borlänge och Falun, i många fall med bil med få resenärer. Mellan campus Framtidsdalen och campus Lugnet finns Dalarnas bästa kollektiv-trafik, vilket talar för att andelen bussresande borde kunna vara högt.
 - Lösning med årskort respektive 10-resors kort i funktion 2013.
 - Lösning som innebär att Högskolans passerkort fungerar som betalning på bussar i funktion 2015.
- Underlätta för medarbetare och studenter att cykla mellan bostad och Högskolan.
 - Åtgärder: Iordningställ bra cykelparkering, minst 50 % av platserna ska vara försedda med tak.
 - Möjliggör att cyklar går att låsa på ett säkert sätt.
 - Stimulera cykelåkning genom kampanjer. Exempel kan vara att lotta ut cykelhjälm, träningsoveraller, hjälpa till med att serva cykeln höst eller vår.

Aktiviteter för att minska utsläppen som generas från lokaler

- I samband med nyproduktion av lokaler säkerställa att den nya byggnaden får låg energiförbrukning. Byggnaden bör ha en energieffektivitet som minst motsvarar kraven för Green Building (Mindre än 75 % av byggnormen).
- Analysera elförbrukningen, se punkt 1 under aktiviteter för att minska elanvändningen.
- Stimulera och stötta fastighetsägarna i strävan att öka andelen fjärrkyla för att därigenom minska behovet av eldrivna kylmaskiner.

Uppföljning

Energianvändning i lokaler, både fastighetsel, kyla och värme bokförs och redovisas vid årlig uppföljning av miljöledningsarbetet.

Resor i tjänsten bokförs och redovisas i årlig uppföljning av miljöarbetet.

Miljömål 2. Utbildning

Högskolan Dalarnas visionsdokument innehåller långtgående skrivningar rörande hållbar, global utveckling:

”Vi lever i en tid där globaliseringens positiva och negativa effekter än tydliga både i vår närmiljö och längre bort. En sjättedel av världens befolkning lever i extrem fattigdom och befolkningsökningen i de fattigaste länderna är dramatisk. Klimatförändringar kommer att påverka allas vardag.

Högskolan har en viktig roll att spela i förståelsen av dagens globala problem. Hållbar global utveckling förutsätter utvecklade demokratiska styrsystem, jämlikhet, jämställdhet, bejakad mångfald och hållbara teknik- och energisystem. Att i vår forskning och utbildning bejaka och uppmuntra globala perspektiv – den viktigaste formen av internationalisering i högskolan – bidrar till förståelsen av och engagemang för dessa stora överlevnadsfrågor.”

Dessa globala problem är sammanvävda och ytterst komplexa men varje utbildning i Högskolan ska utifrån sina förutsättningar och fokus låta studenterna möta frågor om hållbar, global utveckling. Att studenter själva får ställa nya frågor och söka möjliga svar innebär en stor potential till positiv miljöpåverkan genom studenternas handlande som en följd av de kunskaper och värderingar som förvärvats genom utbildningen.

Övergripande mål

- Alla programstudenter ska under relevanta moment i sin utbildning möta frågor om ett hållbart globalt samhälle, såväl ekonomiskt och socialt som ekologiskt. Frågorna bör också få en lokal förankring och ge studenterna tillfälle att, på vetenskapligt hållbara grunder, reflektera över dessa och kopplingarna till sitt kommande yrkesliv.
- Mål rörande hållbar global utveckling och dess lokala konsekvenser ska finnas med i alla utbildningsprogram.

Mål för miljöarbetet 2013 till 2015

- Andelen utbildningsprogram som aktivt behandlar hållbar, global utveckling ska öka.
Ansvarig: UFN, områdesnämnder och programansvariga
- Samtliga nämndledamöter och programansvariga ska erbjudas utbildning inom hållbar utveckling på såväl global som lokal nivå.
Ansvarig: Respektive akademichef
- Utredda möjligheten att miljömärka kurser.
Ansvarig: UFN, områdesnämnder och kursansvariga

Handlingsplaner med detaljerade aktiviteter

Olika former av utbildning och informations-/inspirationstillfällen inom hållbar, global utveckling erbjuds samtlig personal och studenter. Ansvar för olika perspektiv diskuteras med Högskolans olika ämnesområden, t.ex. energi- och miljöteknik när det gäller ekologisk hållbarhet och energiaspekter.

Vidareutbildning av personal inom hållbar global utveckling och miljöaspekter inom ämnesområden under 2013 och 2014. Varje ämnesområde ansvarar, och avsätter resurser.

Programansvariga ansvarar för att, i samband med annan översyn av utbildningsplaner, kursmoment med miljöaspekter inom huvudområdet integreras i undervisningen.

UFN är ansvarig för uppföljning av målen i utbildningsplaner. Uppföljning rörande hållbar, global utveckling redovisas årligen i nämndens verksamhetsberättelse.

Akademier och stödenheter redovisar i sina årliga verksamhetsberättelser antalet personal som deltagit olika former av utbildning rörande hållbar, global utveckling.

För att stimulera studenter att skriva examensarbeten utdelas årligen ett resestipendium på 10 000 kr till bästa uppsats inom området hållbar utveckling. Miljörådet utser pristagare.

Miljömål 3. Forskning

Högskolan Dalarna har sex prioriterade forskningsområden:

- Energi, skog och byggd miljö
- Hälsa och välfärd,
- Komplexa system - mikrodataanalys
- Kultur, identitet och gestaltning
- Stålförning och ytteknik
- Utbildning och lärande

Övergripande mål

- Högskolan ska stimulera till forskning som bidrar till en hållbar samhällsutveckling.
- Alla forskningsaktiva, inklusive doktorander, ska ges möjlighet att reflektera över sina projekts betydelse i relation till hållbar global utveckling.

Mål för miljöarbetet 2013 - 2015

Vid seminarier ska forskare och doktorander diskutera hållbar, global utveckling. Hållbar global utveckling ska diskuteras inför varje nytt forskningsprojekt.

Handlingsplaner med detaljerade aktiviteter

Vid planering av forskningsprojekt ska hållbar global utveckling utgöra en viktig del. Under perioden ska aspekter på hållbar global utveckling diskuteras på minst ett seminarium per termin.

Uppföljning

Forskningsledarna redoviar i den årliga verksamhetsberättelsen antalet seminarier, samt antalet nya forskningsprojekt där hållbar, global utveckling diskuterats.